

ciendo, *fm* quod Paulus Coll. 3. dicit. omne quodcumq; facitis in verbo aut in opere, omnia in nomine domini nostri iesu christi, gratias agentes deo & patri per ipsum. Et infra. Quodcumq; facitis animo, operamini sicut domino & non hominibus, scientes qd a domino accipietis retributionem hereditatis. hec ibi. Iunior autem vel adolescentior per oppositum videns se diuitem in omnibus, secum ferens totam substantiam suam voluntarie a cunabulis, id est a quo cepit esse compos rationis vt meritorie & demeritorie possit vti bonis naturalibus suis & alijs donis gratuitis, ac quibuscumq; collatis sibi a deo patre, recessit ab eo proficiscens in regionem longinquam. Dico recessit a deo pater miser peccator non per loci distantiam, quia deus ubiq; est per essentiam per presentiam & per potentiam, sed per inobedientiam frangendo voluntarie iugum domini, & dicendo non seruiam ei, vt superius dixit Hier. Et Deuterono 32. Recessit a deo salutaris suo. & Tob. 22. qui dixerunt deo, recede a nobis, viam scientiarum tuarum nolumus. & 34. Qui quasi de industria recesserunt ab eo, & omnes vias eius intelligere noluerunt, vt peruenire facerent ad eum clamorem egerit, & audiret vocem pauperum. hec ibi. Dicit ergo in regionem longinquam, quia nihil distantius peccatore a deo formatur: Quoniam peccatum mortale *fm* Augustinum, est auersio a creatore, & conuersio ad creaturam, modo quo apud Ezechielem de abominatiōibus hebreorū dicitur. 8. capitulo. Inter alias dorsum habebant contra templum domini, & facies ad orientem, & adorabant ad ortum solis. De his recedentibus a deo dicit psalmus. Longe est a peccatoribus salus. Et sic a deo suo alienari dissipant totam substantiam suam, modo quo ecclesiasticus. 2. capitulo dicit de Salomone. omnia que desiderauerunt oculi mei, non negaui eis, nec prohibui cor meum, quin omni voluptate frueretur, & oblectaret se, in his que preparaues. Et hanc ratus sum partem meam, si vterer labore meo. hec ibi. Dissipauit ergo totam substantiam suam abutendo sicut equus & mulus in quibus nō est intellectus absq; freno omnibus bonis & donis a deo sibi collatis. Extende te ad omnes potentias intellectuales, & sensus interiores & exteriores, & ad bona temporalia siue nature siue fortune, ac ad bona gratuita & baptismalia, & declara, quibus modis eis miser homo abutitur. Et non absq; mysterio est. Petens substantiam suam a patre, non post multos dies a collatis beneficiis recessit ab eo. Quia *fm* sanctum Tho. 2. sent. distin. 42. q. 1. ad quintum. Imperfectio etatis excusat peccatū & mortale & veniale in puero non habente vsum liberi arbitrii. etiam si actus facit, qui ex genere suo sunt mortale vel veniale. Sed illo tempore quo vsum rationis habet, vt iam mortaliter peccare possit, statim vt ad illud tempus peruenit, vel gratiam habet, vel in peccato mortali est. Quia si facit quod in se est, deus ei gratiam infundit, si autem nō facit peccat mortaliter, quia tunc est necessitatis tempus, vt de salute sua cogitet, & ei operam der. Et prima secunde. q. 89. artic. 6. ad sextum, idem clarius dicit. Ab alijs peccatis mortalibus potest puer incipiens habere vsum rationis, per aliquid quod tempus abstinere, sed a peccato omissionis predictæ non liberatur, nisi cito tempus se conuertat ad deum. Et hoc modo fit. Nam primum quod occurrat homini discretionem habenti est, qd de seipso cogitet tanquam de fine medio vel de fine vt quo, & deinde se & alia ordinet ad finem, scilicet deum, quia finis vltimus est prior in intentione, ideo est necesse sibi tunc seipsum, & per consequens alia a se conuertere & ordinare ad finem istum vltimum debitum sibi. Et ad hoc obligatur ex pcepto dei affirmatiuo, quo

*nihil distat
peccatore a deo
conuersio ad
deum est actus*

Pulchra
declaratio
quō pueri
in prio in
stanti quo
sunt capa
ces rōnis,
vel sunt in
gratia vel
mortale
peccant.